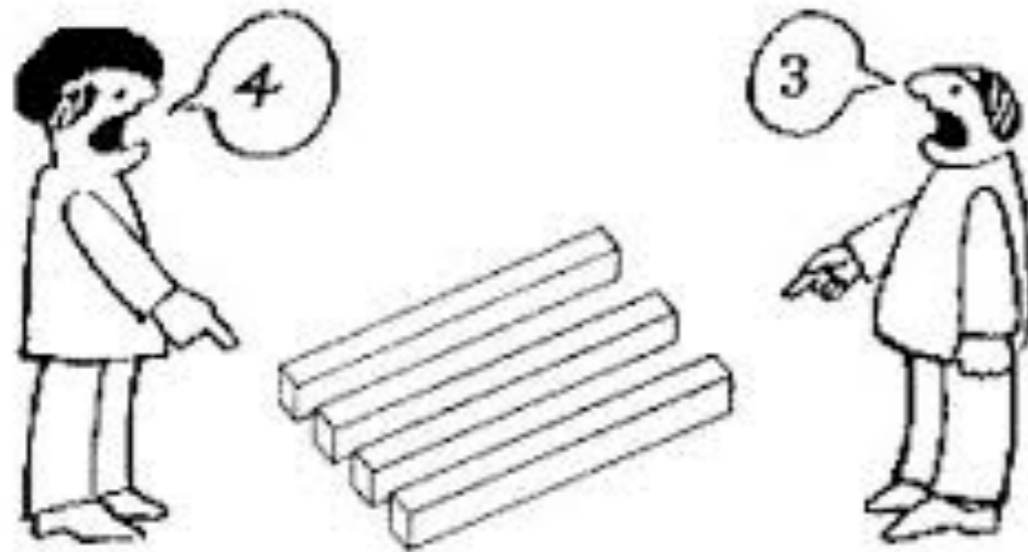

**COGNITIVE
PSYCHOLOGY**
DEPARTMENT

Hungary, 1064 Budapest, Izabella utca 46.

Naiv szociológia – tanulás társas közegben

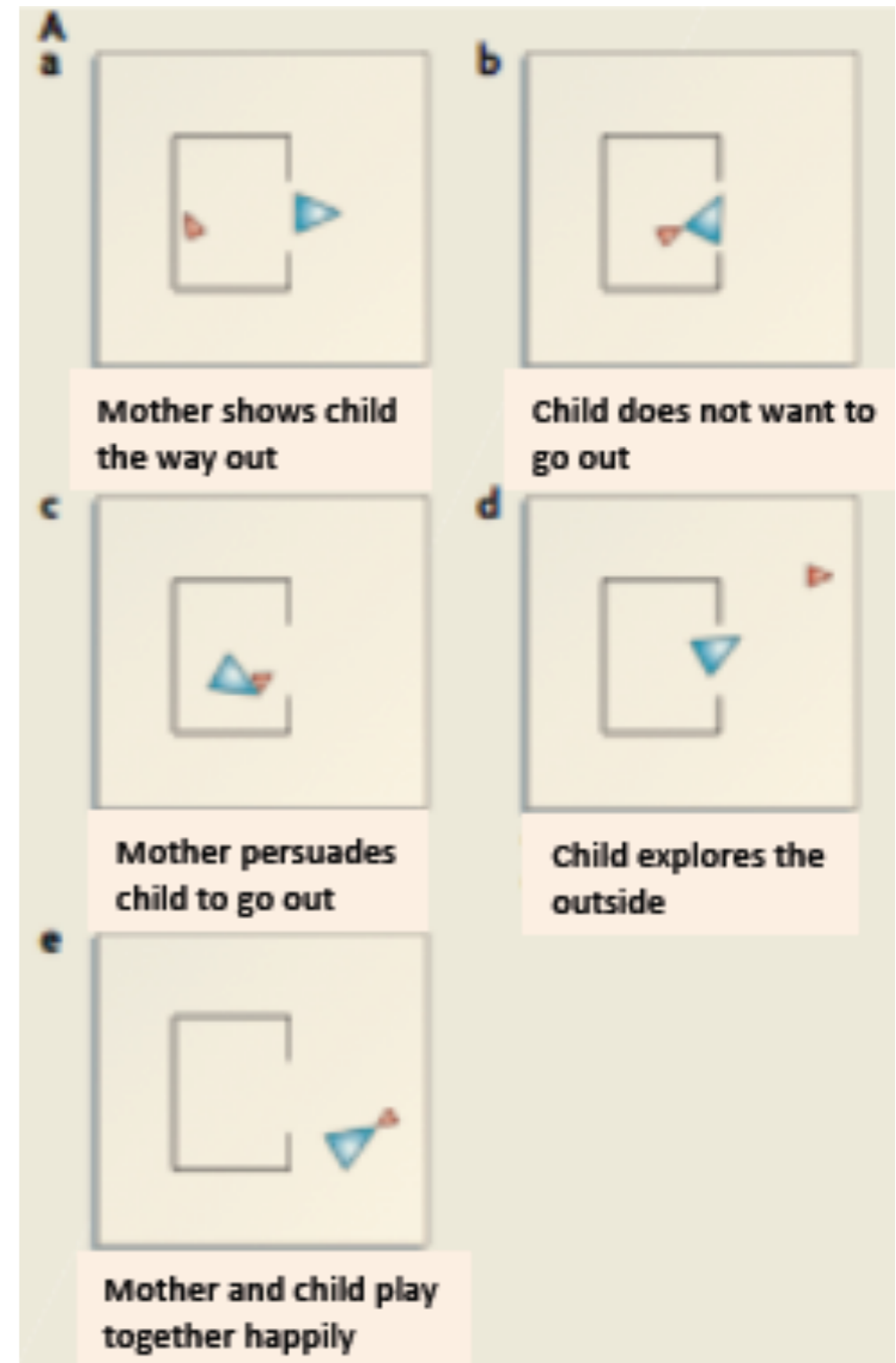
Király Ildikó

ELTE

Elemi értelmzési keret

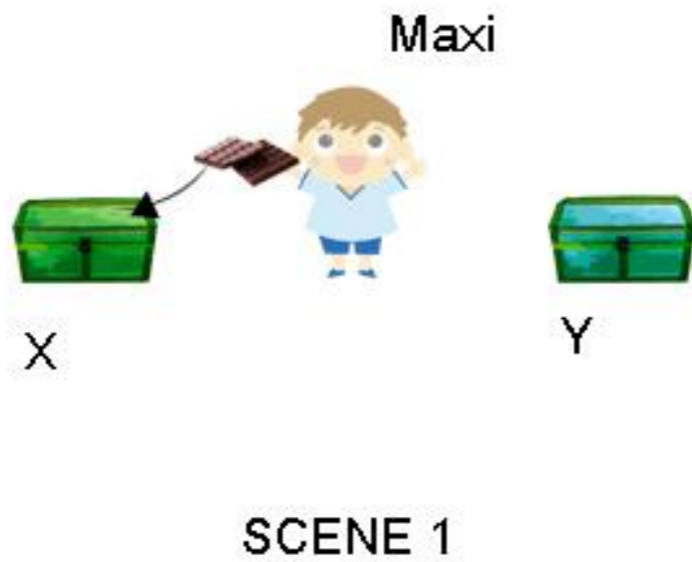
<https://www.youtube.com/watch?v=VTNmLt7QX8E>

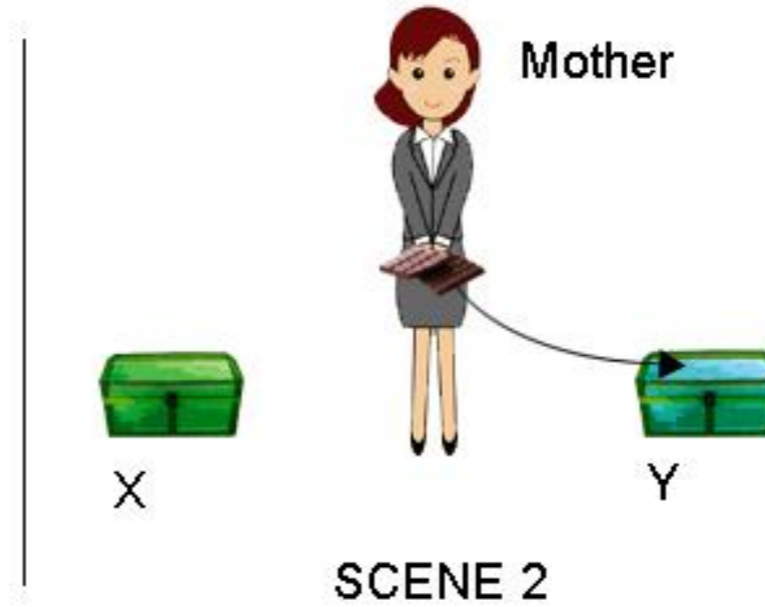
Naiiv Pszichológia

- Általános tendecia, hogy bármilyen megfigyelt ‘ágenst’ személyes, belső motováció fogalmaival írjuk le.
- A Naiiv Pszichológia mint elmélet elképzelésének az alapja, hogy mások látható viselkedését vélekedések és vágyak segítségével írjuk le.

□ At hiding

□ At replacing

□ At Maxi's return

A kontextus problémája

A társas életben rejlő kihívásoknak nem csak egyedül, de a különböző csoportok tagjaiként is meg kell felelnünk: igazodnunk kell a csoport által felállított normáknak, szabályoknak. Ezeknek az elsajátítását és gyakorlását hosszú tanulási folyamat előzi meg, ami már egészen fiatal korban kezdetét veszi.

Naiiv szociológia

‘A naiiv szociológia lényegében az emberekről, az embercsoportokról való gondolkodást jelenti. A társas szerveződések struktúrájának megértése már önmagában kihívássokkal teli feladat, melyben a szociális kategorizációs folyamatok nyújtanak támpontot. A kategorizáció azonban csak az első lépések egyike, a feladat itt nem ér véget.

Magyarázatok

A szociálpszichológia elméletei

Fókuszban az affiliáció

- Az önértékelés növekszik a csoporttal való azonosulás nyomán *Tajfel et al., 1971; Turner et al., 1987;*
- Több erőforrás válik hozzáférhetővé *Sherif et al., 1961; Sidanius and Pratto, 1993*

Hangsúly a csoportok közötti versengésen!

Magyarázó elméletek

A kognitív tudomány elméletei:

- A társas kategóriák megjelenítése a potenciális együttműködő partnerek feltérképezése, *Cosmides, Tooby, and Kurzban, 2003*
- Egy speciális terület alakult ki az evolúció során, hogy érvelni tudjunk a fajtársakról, és hogy eligazodjunk a társas világ bonyolult szövedékében *Sperber and Hirschfeld, 2004*
- Hangsúly a megértésen és kooperáción

Explanation Reconsidered

Forming short or long term bonds with other people enables us to create the ***uniquely complex and developed cultural niche*** that we live in.

The products of human cooperation are also unique in that they ***can be preserved over time*** by the help of a ***specially evolved communicational system*** that allows for the ***efficient transmission of knowledge*** from one generation to the other.

A magyarázat újragonolása

Minden emberi csoportot egy gazdag, megosztott tudáscsomag jellemzi, amit kultúrának hívunk.

Ez tartalmaz:

- *Általános információkat a világról* (pl. a hó hideg)
 - Ugyanúgy mint ahogy legtöbbször önkényes kulturális normákat (pl köszönések).

Egyes csoportok tudáscsomagjának elsajátítása és megértése az alapja annak, hogy hatékonyan boldoguljunk a mindennapi tevékenységekben és a másokkal folytatott interakciókban.

A mi értelmezésünkben a naiv szociológia:

Az emberek képesek megfigyelni, hogy a másik milyen alapvető háttértudással rendelkezik, és ez alapján azonosítják be Őket. Szerintünk ez a képesség a naiv szociológia alapja.

E készség eredményeképp megismerési előnyre tesznek szert az emberek, és leginkább az élet korai időszakában:

A megbízható információforrások beazonosítása segíti és gyorsítja a kulturális tudásátadást és a kooperációt is.

I. Kísérlet: Konvencionális eszközhasználat és kulturális csoporttagság

Vajon mit gondolnak arról, hogy mi a közös két emberben, aki azonos társas közegben él, más szóval azonos társadalmi kategóriába tartozik? Arra voltunk kíváncsiak, hogy értik-e már 2 évesen is, hogy az egyes csoportokat bizonyos viselkedés szabályok, normák tartják egyben, közös kulturális tudást biztosítva a csoport tagjainak.

Melyik eszköz használóhoz társítja a gyermek a hallott nyelvet? Lássuk kire néz amikor meghallja a beszédet!

Kutatásunkban a gyerekeknek videókat mutattunk be egy személyről, aki vagy konzisztensen tartotta magát a Magyarországon ismert viselkedéses normákhoz vagy konzisztensen eltért azoktól. Úgy tűnik az idegen nyelvet következetesen a nem konvencionális eszközhasználóhoz kapcsolták a gyerekek.

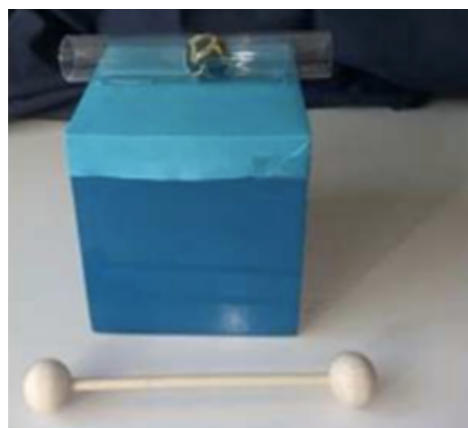
2. Kísérlet: Aránytévesztés - a kultúra ereje

Az aránytévesztés 2-3 éves gyerekeknél megfigyelhető jelenség. A kifejezés arra utal, hogy ilyen korú gyerekek időnként olyan eszközt próbálnak funkciójának megfelelően használni, ami méretéből adódóan alkalmatlan a cselekvés kivitelezésére. Egy szélsőséges esete az aránytévesztésnek például amikor a gyerekek megpróbálnak beülni egy matchbox-ba.

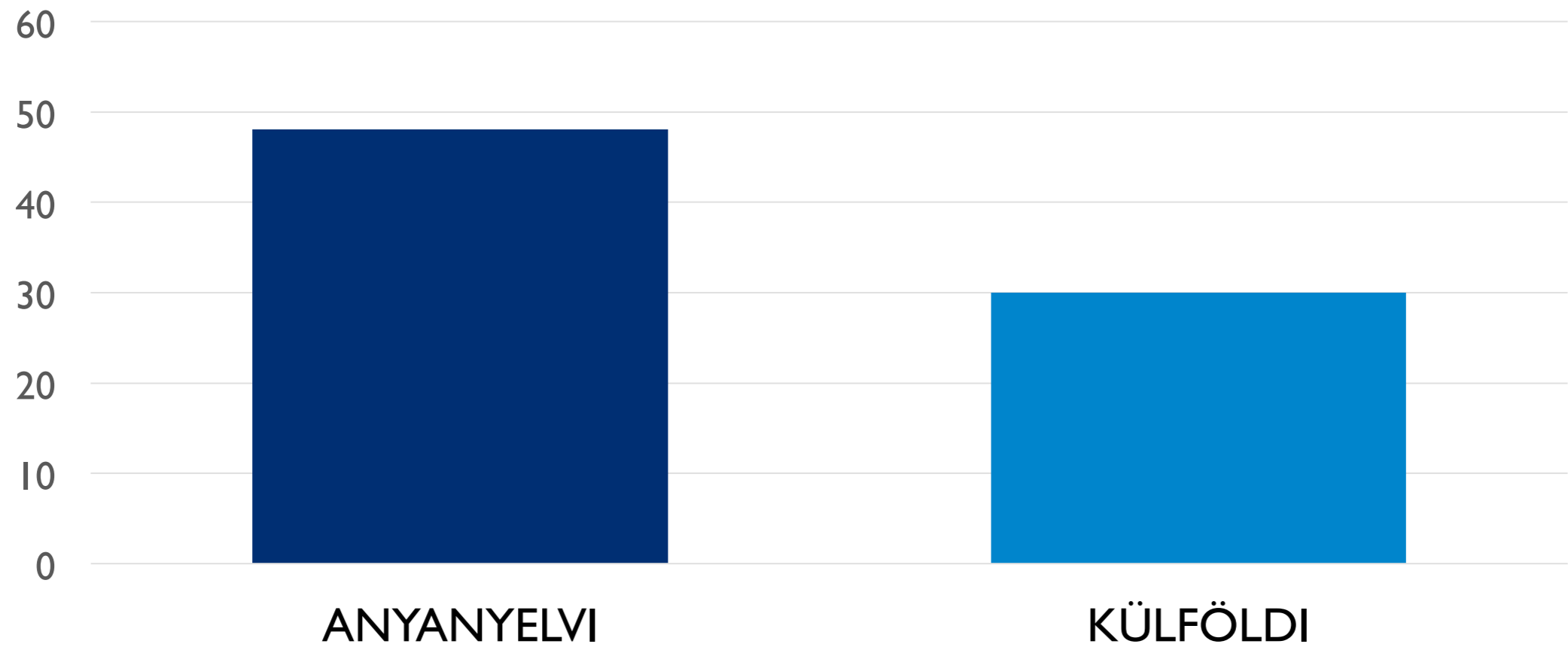

Alternatív értelmezés

Kutatócsoportunk az eszközök funkcióját, mint kulturális tudást értelmezve azt vizsgálta, hogy az aránytévesztés megjelenése függ-e attól, hogy az adott eszközre saját vagy idegen kultúrájú személy tanította a gyermeket?

Eredmények

megbeszélés:

Kutatócsoportunk az eszközök funkcióját, mint kulturális tudás részét értelmezte:

az aránytévesztés megjelenése attól függ, hogy az adott eszköz használatát saját kultúrájú személy tanította a gyermeknek, és így a közös tudás részének tekinti

3. kísérlet: Kísérlet: Eszköztanulás kulturális térben – a kölcsönös kizárás elve

- . Az eszközök funkcióját kulturális normák határozzák meg. Eredményeink szerint funkciók tanulása esetén, 4 éves korú gyerekek inkább az anyanyelvi modellek viselkedésére hagyatkoznak, mintsem egy idegen nyelven beszélőjére: kölcsönösen kizáró eszköz – funkció párokat akkor hoznak létre, ha az információ forrása a saját kulturális csoporthoz tartozik. Ugyanakkor szinte tökéletesen emlékeznek az idegen nyelvű modell cselekedeteire is.

Eszközcselekvés

A modell bemutatja egy ismeretlen játékot, és a hozzá tartozó eszköz használatát.

Teszt

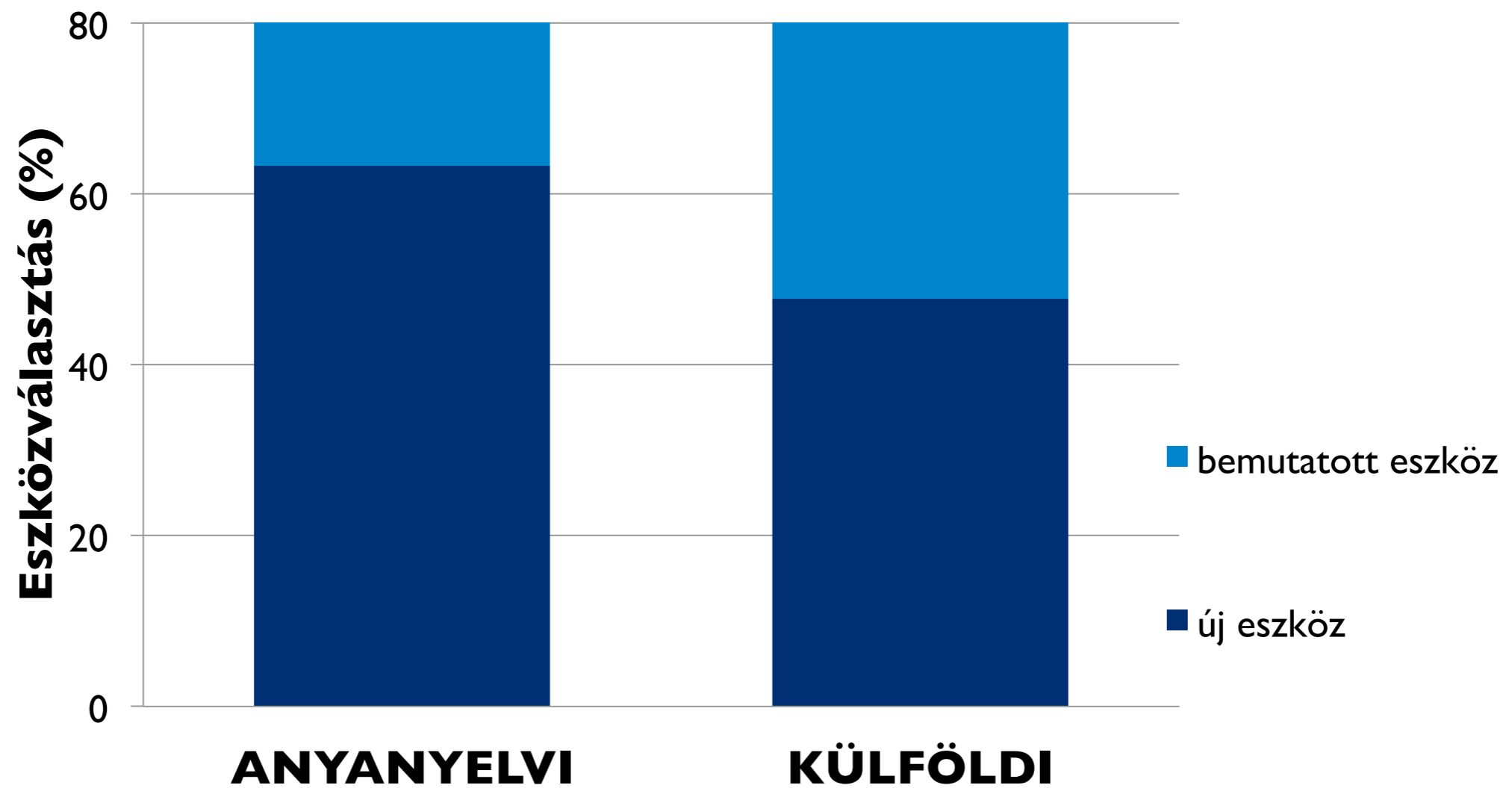
Újabb játék, két funkcionálisan egyező eszköz. Melyiket választják a gyerekek?

Emlékezeti kontroll

Mit csinált Olga, a kísérletvezető?

Csoportok a modell nyelvhasználata szerint

Általános konklúzió

A megosztott tudás azonosítása az emberi szocialitás egyik legfontosabb építőeleme.

A másik tudásának azonosítása lehorgonyozza a társas érzékenységet, és lehetővé teszi a kommunikációt és a konfliktusok megoldását is.

"There can be no peace until they renounce their Rabbit God and accept our Duck God."

Köszönjük a figyelmet!

[http://
www.zoobudapest.com/
oktatas/gyermeklabor](http://www.zoobudapest.com/oktatas/gyermeklabor)